

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Vsebina

1.	O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA NA SPLOŠNO.....	2
2.	CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS – SDG)	2
3.	"5 P's" SDG-jev	1
4.	SPLETNE STRANI, PUBLIKACIJE in GRADIVA O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA	1
5.	INTERAKTIVNE VSEBINE	2
6.	VSEBINA POVEZANE S POSAMEZNIMI SDG-JI.....	3
6.1.	Odprava revščine	3
6.2.	Odprava lakote.....	5
6.3.	Zdravje in dobro počutje.....	7
6.4.	Kakovostno izobraževanje	9
6.5.	Enakost spolov	11
6.6.	Čista voda in sanitarna ureditev	13
6.7.	Cenovno dostopna in čista energija.....	15
6.8.	Dostojno delo in gospodarska rast	17
6.9.	Industrija, inovacije in infrastruktura.....	19
6.10.	Zmanjšanje neenakosti	21
6.11.	Trajnostna mesta in skupnosti	23
6.12.	Odgovorna poraba in proizvodnja	25
6.13.	Podnebni ukrepi.....	27
6.14.	Življenje v vodi.....	29
6.15.	Življenje na kopnem	31
6.16.	Mir, pravičnost in močne institucije	33
6.17.	Partnerstva za doseganje ciljev.....	35

1. O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA NA SPLOŠNO

Svetovni voditelji so se na zgodovinskem vrhu Združenih narodov, ki je potekal septembra 2015 v New Yorku, zavezali, da bodo odpravili revščino ter preprečevali podnebne spremembe in nepravičnosti. Agenda 2030 za trajnostni razvoj ponuja boljšo prihodnost za milijarde ljudi po svetu in naš planet kot celoto.

Istočasno je 193 držav soglasno sprejelo 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki so postali nov univerzalni standard za razvoj. Osnovni namen teh ciljev je zagotoviti, da ne pozabimo na nikogar. Kazalniki v ozadju ciljev zagotavljajo jasna merila za merjenje uspešnosti.

Agenda 2030 za trajnostni razvoj je univerzalna in nedeljiva. Hkrati vse države, tako razvite kot tiste v razvoju, in ljudi poziva, da ukrepajo za odpravo revščine ter preprečevanje podnebnih sprememb in nepravičnosti do leta 2030.

2. CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS – SDG)

1. Odprava revščine	10. Zmanjšanje neenakosti
2. Odprava lakote	11. Trajnostna mesta in skupnosti
3. Zdravje in dobro počutje	12. Odgovorna poraba in proizvodnja
4. Kakovostno izobraževanje	13. Podnebni ukrepi
5. Enakost spolov	14. Življenje v vodi
6. Čista voda in sanitarna ureditev	15. Življenje na kopnem
7. Cenovno dostopna in čista energija	16. Mir, pravičnost in močne institucije
8. Dostojno delo in gospodarska rast	17. Partnerstva za doseganje ciljev
9. Industrija, inovacije, infrastruktura	

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

3. "5 P's" SDG-jev

Za lažje razumevanje SDG-jev so pri Organizaciji združenih narodov pripravili pet P-jev s katerimi bi ljudem najlaže predstavili zakaj so cilji pomembni in zakaj se moramo vsi boriti za doseganje teh ciljev:

- **People:** We are determined to end poverty and hunger, in all their forms and dimensions, and to ensure that all human beings can fulfill their potential in dignity and equality and in a healthy environment.
- **Planet:** We are determined to protect the planet from degradation, including through sustainable consumption and production, sustainable management of natural resources and by taking urgent action on climate change, so that the planet can support the needs of present and future generations.
- **Prosperity:** We are determined to ensure that all human beings can enjoy prosperous and fulfilling lives and that economic, social and technological progress occurs in harmony with nature.
- **Peace:** We are determined to foster peaceful, just and inclusive societies, which are free from fear and violence. There can be no sustainable development without peace and no peace without sustainable development.
- **Partnership:** We are determined to implement this agenda through a global partnership, based on a spirit of global solidarity, focused in particular on the needs of the poorest and most vulnerable and with the participation of all countries, all stakeholders and all people.

4. SPLETNE STRANI, PUBLIKACIJE in GRADIVA O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

- Uradna spletna stran Organizacije združenih narodov o SDG-jih:
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>
- Spletna stran ciljev trajnostnega razvoja: <https://www.globalgoals.org/>
- The world's largest lesson - Spletna platforma z viri, gradivi in aktivnostmi povezanimi z SDG-ji:
<https://worldslargestlesson.globalgoals.org/>
- Kako lahko univerze prispevajo k uresničevanju SDG-jev – raziskave in primeri dobrih praks
http://ap-unsdsn.org/wp-content/uploads/University-SDG-Guide_web.pdf
- The sustainable development goals report 2020: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/>
- Kazalniki ciljev trajnostnega razvoja (SURS): <https://www.stat.si/Pages/cilji>
- Cilji trajnostnega razvoja – COVID-19 response: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sdgs-framework-for-covid-19-recovery/>
- SDG Akademija – online courses o posameznih SDG-jih: <https://sdgacademy.org/courses/>
- Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development:
<https://sdgs.un.org/publications/transforming-our-world-2030-agenda-sustainable-development-17981>
- UN Economic and Social Council – Progress towards the Sustainable Development Goals – Report of the Secretary-General: <https://undocs.org/en/E/2020/57>
- Further and Higher Education and SDGs: https://drive.google.com/file/d/1-WUouF7TsEdSc6huW8_E1cieEW8vMuzP/view
- UN SDGs Teachers' Resource Book:
<https://www.rcenetwork.org/portal/sites/default/files/Libro%20Living%20Lab%20ONU%20Junio.pdf>
- UN Stories: <https://stories.undp.org/>

5. INTERAKTIVNE VSEBINE

- The lazy person's guide to saving the world (majhni koraki vsakega posameznika, ki lahko naredijo veliko) <https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2018/10/LazyPersonGuide.pdf>
- Spletna akcija ActNow! <https://www.un.org/en/actnow/>
- Spletni kviz s trajnostnimi in drugimi temami: www.freerice.com
- The Ecological Footprint calculator: <https://www.footprintnetwork.org/>
- Stories for the sustainable future: <https://www.yumpu.com/en/document/read/62974712/stories-for-a-sustainable-future>
- World Climate simulation: <https://www.climateinteractive.org/tools/world-climate-simulation/>
- The goals game: <https://gamethegoals.com/>

6. VSEBINA POVEZANE S POSAMEZNIMI SDG-JI

6.1. Odprava revščine

Glavni cilj: Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu

Podcilji:

- 1.1 Do leta 2030 povsod izkoreniniti absolutno revščino, ki je trenutno opredeljena kot število ljudi, ki živijo z manj kakor 1,90 ameriškega dolarja na dan.
- 1.2 Do leta 2030 vsaj prepoloviti delež moških, žensk in otrok vseh starosti, ki živijo pod pragom revščine v vseh njenih razsežnostih skladno z opredelitvami v posamezni državi.
- 1.3 Uvesti državi prilagojene sisteme in ukrepe splošnega socialnega varstva, z minimalnim pragom vred, ter do leta 2030 vanje vključiti precejšen delež revnih in najbolj zapostavljenih.
- 1.4 Do leta 2030 moškim in ženskam, zlasti najrevnejšim in najbolj zapostavljenim, zagotoviti enake pravice do gospodarskih sredstev, lastništva zemlje in gospodarjenja z njem ter dostop do osnovnih storitev ter drugih vrst lastnine, podedovanega premoženja, naravnih virov, ustrezne nove tehnologije in finančnih storitev, tudi mikrofinanciranja.
- 1.5 Do leta 2030 poskrbeti za večjo vzdržljivost najrevnejših in ljudi, ki živijo v težkih razmerah, zmanjšati njihovo izpostavljenost in dovozetnost za skrajne vremenske pojave, ki so posledica podnebnih sprememb, ter druge gospodarske, socialne in okoljske pretrese in katastrofe.
  - 1.a Pritegniti dovolj sredstev iz različnih virov, da bi državam v razvoju, zlasti najmanj razvitim državam, zagotovili zanesljiva in ustrezena sredstva in načine izvajanja programov in politik za odpravo vseh oblik revščine, tudi z okrepljenim razvojnim sodelovanjem.
  - 1.b Na podlagi razvojnih strategij, ki upoštevajo potrebe revnih in razlike med spoloma, oblikovati trdne okvire politik na državni, regionalni in mednarodni ravni za spodbujanje vlaganj v ukrepe za izkoreninjenje revščine.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredok v zmanjševanju večdimenzionalne revščine in v zagotavljanju razmer, v katerih bodo državljeni EU lahko izpolnjevali osnovne potrebe.

- 1.1 Stopnja tveganja socialne izključenosti ([povezava](#))
- 1.2 Stopnja tveganja revščine ([povezava](#))
- 1.3 Stopnja resne materialne prikrajšanosti ([povezava](#))
- 1.4 Stopnja zelo nizke delovne intenzivnosti ([povezava](#))
- 1.5 Stopnja preobremenjenosti s stanovanjskimi stroški ([povezava](#))
- 1.6 Delež prebivalstva, ki ima v stanovanjih težave s streho, ki pušča, z vlažnimi stenami/temelji/tlemi ali s trhlimi okenskimi okvirji/tlemi ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako naj študent EF pripomore k odpravi revščine (v Sloveniji/po svetu/med starejšimi/med socialno ogroženimi/...)? Kako lahko pripomore k bolj pravični delitvi resursov?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 1:

- <https://www.globalgoals.org/1-no-poverty>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal1>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-1-no-poverty.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/poverty/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-1.-odpraviti-vse-oblike-rev%c5%a1%c4%8dine-povsod-posvetu>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-01-no-poverty.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/no-poverty>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/grapher/poverty-gap-index-at-190-int--per-day>
- <https://ourworldindata.org/extreme-poverty>
- <https://ourworldindata.org/children-and-poverty-results-from-new-data>

Ostalo:

- World poverty clock: <https://worldpoverty.io/>

6.2. Odprava lakote

Glavni cilj: Odpraviti lakoto, zagotoviti prehransko varnost in boljšo prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo

Podcilji:

- 2.1 Do leta 2030 odpraviti lakoto in vsakomur zagotoviti dostop do zdrave, hranljive in zadostne hrane v vseh letnih časih, zlasti revnim in ljudem, ki živijo v težkih razmerah, med njimi dojenčkom.
- 2.2 Do leta 2030 odpraviti vse oblike neustrezne prehranjenosti in do leta 2025 doseči mednarodno sprejete cilje o zaostanku v telesnem razvoju in hiranju pri otrocih do petega leta starosti ter upoštevati prehranske potrebe mladostnic, nosečnic, doječih žensk in starejših.
- 2.3 Do leta 2030 podvojiti donosnost kmetijstva in dohodke malih pridelovalcev, zlasti žensk, domorodnih ljudstev, malih kmetov, pastirjev in ribičev, tudi z varnim in enakopravnim dostopom do zemljišč, drugih proizvodnih sredstev in vložkov, znanja, finančnih storitev, trgov ter priložnosti za ustvarjanje dodane vrednosti in nekmetijsko zaposlitev.
- 2.4 Do leta 2030 zagotoviti trajnostno pridelavo hrane in odporne načine kmetovanja, ki bodo prispevali k večji donosnosti in pridelavi ter k ohranjanju ekosistemov, omogočili boljše prilagajanje na podnebne spremembe, izredne vremenske pojave, sušo, poplave in druge nesreče ter postopno izboljšali rodovitnost tal in zemljišč.
- 2.5 Do leta 2020 ohraniti gensko raznovrstnost semena, kulturnih rastlin, domačih, udomačenih in sorodnih divjih živali, tudi z ustrezno vodenimi in raznovrstnimi semenskimi in rastlinskimi bankami na državni, regionalni in mednarodni ravni, ter spodbujati dostop do koristi, ki izhajajo iz uporabe genskih virov in tradicionalnega znanja, in njihovo pošteno in pravično delitev v skladu z mednarodnimi dogovori.
- 2.a Povečati vlaganja v kmetijsko infrastrukturo, kmetijske raziskave in svetovalno službo, razvoj tehnologije ter rastlinske in živinorejske genske banke za izboljšanje kmetijske proizvodne zmogljivosti v državah v razvoju, zlasti najmanj razvitih državah, tudi z okrepljenim mednarodnim sodelovanjem.
- 2.b Odpraviti in preprečevati trgovinske omejitve in izkriviljanje trgovine na svetovnih kmetijskih trgih, tudi z vzporedno odpravo vseh oblik kmetijskih izvoznih subvencij in izvoznih ukrepov z enakim učinkom, v skladu s pooblastili kroga pogajanj iz Dohe.
- 2.c Sprejeti ukrepe za pravilno delovanje trgov primarnih živilskih proizvodov in trgov proizvodov iz njih ter olajšati pravočasen dostop do tržnih informacij, tudi o blagovnih rezervah, da bi preprečili pretirana nihanja cen hrane.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v boju proti podhranjenosti, v pospeševanju trajnostne kmetijske proizvodnje in v zmanjševanju negativnih vplivov kmetijske proizvodnje.

- 2.1 Prekomerna prehranjenost in debelost odraslega prebivalstva ([povezava](#))
- 2.2 Indeks faktorskega dohodka v kmetijstvu na polnovredno delovno moč ([povezava](#))
- 2.3 Državna proračunska sredstva za raziskovalno-razvojno dejavnost namenjena kmetijstvu ([povezava](#))
- 2.4 Delež kmetijskih zemljišč v uporabi z ekološko pridelavo ali v preusmeritvi ([povezava](#))
- 2.5 Emisije amonijaka iz kmetijstva ([povezava](#))
- 2.6 Bruto bilanca hranil na kmetijskih zemljiščih ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko študent EF pripomore k odpravi lakote (in zagotovitvi toplega obroka za vse/starejše/otroke/socialno ogrožene/brezdomce/...)? Kako lahko pripomore k boljši kakovosti hrane in trajnostnemu kmetijstvu?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 2:

- <https://www.globalgoals.org/2-zero-hunger>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal2>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-2-zero-hunger.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/hunger/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-2.-odpraviti-lakoto-zagotoviti-prehransko-varnost-in-bolj%c5%a1o-prehrano-ter-spodbujati-trajnostno-kmetijstvo>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-02-zero-hunger.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/zero-hunger>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/hunger-and-undernourishment>
- <https://ourworldindata.org/obesity>
- <https://ourworldindata.org/famines>

Ostalo:

- <http://focus.si/wp-content/uploads/2017/02/z-globalnim-ucenjem.pdf>
- <https://www.mladina.si/193515/na-svetu-ze-vec-kot-820-milijonov-lacnih-in-podhranjenih/>

6.3. Zdravje in dobro počutje

Glavni cilj: Poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih.

Podcilji:

- 3.1 Do leta 2030 na svetovni ravni zmanjšati umrljivost mater na manj kot 70 na 100.000 živorojenih otrok.
  - 3.2 Do leta 2030 preprečiti primere smrti novorojenčkov in otrok do petega leta starosti, ki se jim bi bilo mogoče izogniti, ter si v vseh državah prizadevati za zmanjšanje umrljivosti novorojenčkov na največ 12 na tisoč živorojenih otrok in umrljivosti otrok do petega leta starosti na največ 25 na tisoč živorojenih otrok.
  - 3.3 Do leta 2030 ustaviti epidemije aidsa, tuberkuloze, malarije in zapostavljenih tropskih bolezni ter preprečevati širjenje hepatitisa, bolezni, ki se prenašajo z vodo, in drugih nalezljivih bolezni.
  - 3.4 Do leta 2030 s preventivnimi ukrepi in zdravljenjem za tretjino zmanjšati število primerov prezgodnje smrti zaradi nenalezljivih bolezni ter promovirati duševno zdravje in dobro počutje.
  - 3.5 Učinkoviteje preprečevati in zdraviti odvisnost od drog in alkohola.
  - 3.6 Do leta 2020 na svetovni ravni prepoloviti število žrtev in poškodb zaradi prometnih nesreč.
  - 3.7 Do leta 2030 vsem omogočiti dostop do zdravstvene oskrbe na področju spolnega in reproduktivnega zdravja, tudi za načrtovanje družine, ozaveščanje in izobraževanje, ter vključiti reproduktivno zdravje v nacionalne strategije in programe.
  - 3.8 Poskrbeti za splošno zdravstveno zavarovanje, ki vključuje zaščito pred finančnimi tveganji, dostop do kakovostnih osnovnih zdravstvenih storitev ter dostop do varnih, učinkovitih, kakovostnih in poceni osnovnih zdravil in cepiv za vsakogar.
  - 3.9 Do leta 2030 občutno zmanjšati število primerov smrti in bolezni zaradi izpostavljenosti nevarnim kemikalijam ter onesnaženosti zraka, vode in tal.
- 3.a Ustrezno okrepliti izvajanje Okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom v vseh državah.
  - 3.b Podpirati raziskave in razvoj cepiv in zdravil za nalezljive in nenalezljive bolezni, ki prizadenejo večinoma države v razvoju, omogočiti dostop do poceni osnovnih zdravil in cepiv v skladu z deklaracijo iz Dohe o Sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights - TRIPs) in javnem zdravju, ki potrjuje pravico držav v razvoju, da v celoti uporabljajo določbe sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine glede prožnosti za varovanje javnega zdravja, ter predvsem omogočiti splošni dostop do zdravil.
  - 3.c Občutno povečati financiranje zdravstva ter zaposlovanje, poklicni razvoj, usposabljanje in ohranjanje zdravstvenih delavcev v državah v razvoju, zlasti v najmanj razvitih državah in malih otoških državah v razvoju.
  - 3.d Okrepiti usposobljenost vseh držav, zlasti držav v razvoju, za zgodnje opozarjanje, zmanjševanje tveganja in obvladovanje tveganj za zdravje na državni in svetovni ravni.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v zagotavljanju razmer, ki državljanom EU omogočajo, da živijo zdravo, in sicer s spremeljanjem dejavnikov zdravja, vzrokov smrti in dostopa do zdravstvene oskrbe.

- 3.1 Pričakovano trajanje življenja ob rojstvu ([povezava](#))

3.2 Splošno zdravstveno stanje oseb ([povezava](#))

3.3 Standardizirana stopnja umrljivosti zaradi samomora ([povezava](#))

3.4 Delež kadilcev (rednih in občasnih) med odraslimi ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko študent EF vpliva za zmanjšanje debelosti med otroci? Kako lahko pripomore k večji in lažji dostopnosti zdravstvenih storitev?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 3:

- <https://www.globalgoals.org/3-good-health-and-well-being>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal3>
- <http://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-3-good-health-and-well-being.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-3.-poskrbeti-za-zdravo-%c5%beivljenje-in-spodbujati-spol%c5%a1no-dobro-po%c4%8dutje-v-vseh-%c5%beivljenjskih-obdobjih>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/good-health>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-03-good-health-and-well-being.html>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/health-meta>
- <https://ourworldindata.org/happiness-and-life-satisfaction>
- <https://ourworldindata.org/social-connections-and-loneliness>
- <https://ourworldindata.org/human-development-index>

6.4. Kakovostno izobraževanje

Glavni cilj: Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenskega učenja za vsakogar

Podcilji:

- 4.1 Do leta 2030 vsem deklicam in dečkom omogočiti, da dokončajo brezplačno, enakopravno in kakovostno osnovno in srednjo šolo s konkretnimi in uporabnimi učnimi rezultati.
- 4.2 Do leta 2030 vsem deklicam in dečkom omogočiti dostop do kakovostnega razvoja v zgodnjem otroštvu, varstvu in predšolske vzgoje kot priprave na šolo.
- 4.3 Do leta 2030 vsem moškim in ženskam zagotoviti enakopraven dostop do cenovno sprejemljivega in kakovostnega poklicnega, tehničnega in visokošolskega, tudi univerzitetnega izobraževanja.
- 4.4 Do leta 2030 občutno povečati število mladih in odraslih z ustreznim, tudi tehničnim in strokovnim znanjem in spretnostmi za zaposlitev, dostenjno delo in podjetništvo.
- 4.5 Do leta 2030 odpraviti razlike med spoloma v izobraževanju ter omogočiti enakopraven dostop do vseh ravni izobraževanja in strokovnega usposabljanja za zapostavljenе skupine, med njimi invalide, domorodna ljudstva in otroke, ki živijo v težkih razmerah.
- 4.6 Do leta 2030 zagotoviti, da bodo vsi mladi in precejšen delež odraslih moških in žensk znali pisati, brati in računati.
- 4.7 Do leta 2030 poskrbeti, da bodo vsi učenci pridobili znanje in spretnosti, potrebne za spodbujanje trajnostnega razvoja, tudi z izobraževanjem o trajnostnem razvoju in trajnostnem načinu življenja, človekovih pravicah, enakosti spolov, spodbujanju kulture miru in nenasilja, državljanstvu sveta ter spoštovanju kulturne raznolikosti in prispevka kulture k trajnostnemu razvoju.
- 4.a Zgraditi in preurediti izobraževalne ustanove, prilagojene otrokom, invalidom in obema spoloma, ter vsem omogočiti varno, nenasilno, sprejemljivo in spodbudno učno okolje.
- 4.b Do leta 2020 na svetovni ravni občutno povečati število štipendij za države v razvoju, zlasti najmanj razvite države, male otoške države v razvoju in afriške države, za visokošolski študij v razvitih državah in drugih državah v razvoju, vključno s poklicnim usposabljanjem ter izobraževanjem iz informacijske in komunikacijske tehnologije, tehničnimi, inženirskimi in znanstvenimi programi.
- 4.c Do leta 2030 občutno povečati število usposobljenih učiteljev, tudi z mednarodnim sodelovanjem pri usposabljanju učiteljev v državah v razvoju, zlasti v najmanj razvitih državah in malih otoških državah v razvoju.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v osnovnem izobraževanju, v terciarnem izobraževanju in v izobraževanju odraslih.

- 4.1 Delež otrok, vključenih v (predšolsko) izobraževanje, starih od 4 leta do starosti ob vstopu v obvezno osnovnošolsko izobraževanje ([povezava](#))
- 4.2 Zgodnja opustitev izobraževanja ([povezava](#))
- 4.3 Prebivalstvo s tercarno izobrazbo ([povezava](#))
- 4.4 Stopnja delovne aktivnosti nedavnih diplomantov ([povezava](#))
- 4.5 Vključenost odraslih v izobraževanje ([povezava](#))
- 4.6 Nizka raven pismenosti učencev ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Katero znanje lahko mladi ponudijo starejšim generacijam? Kaj bi lahko naučil svoje stare starše/starostnike? Kako lahko vplivam na kakovost znanja v osnovnih/srednjih šolah/univerzah?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 4:

- <https://www.globalgoals.org/4-quality-education>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal4>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-4-quality-education.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-4.-vsem-enakopravno-zagotoviti-kakovostno-izobrazbo-ter-spodbujati-mo%c5%benosti-vse%c5%beivljenskega-u%c4%8denja-za-vsakogar>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-04-quality-education.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/quality-education>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/global-education>
- <https://ourworldindata.org/quality-of-education>
- <https://ourworldindata.org/primary-and-secondary-education>

6.5. Enakost spolov

Glavni cilj: Doseči enakost spolov ter krepiti vlogo vseh žensk in deklic

Podcilji:

- 5.1 Povsod odpraviti vse oblike diskriminacije žensk in deklic.
- 5.2 Izkoreniniti vse oblike nasilja nad ženskami in deklicami v javnem in zasebnem življenju, med njimi trgovino z ljudmi in druge vrste izkoriščanja, tudi spolno izkoriščanje.
- 5.3 Izkoreniniti vse sporne običaje, kot so otroške, zgodnje in prisilne poroke ter obrezovanje deklic.
- 5.4 Priznati in ovrednotiti neplačano delo v gospodinjstvu ter negi in skrbi za druge z zagotavljanjem javnih služb, infrastrukture in politik socialne varnosti ter spodbujanjem skupne odgovornosti v gospodinjstvu in družini kot vrednote na državni ravni.
- 5.5 Zagotoviti celovito in dejansko vključenost žensk ter enake možnosti na vseh ravneh odločanja v politiki, gospodarstvu in javnem življenju.
- 5.6 Vsem omogočiti dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v skladu z akcijskim programom mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pekinškimi izhodišči za ukrepanje ter sklepni dokumenti s preglednih konferenc.
- 5.a Z reformami ženskam zagotoviti enake pravice do gospodarskih sredstev, lastništva zemlje in gospodarjenja z njo ter dostop do drugih vrst lastnine, finančnih storitev, podedovanega premoženja in naravnih virov v skladu z notranjo zakonodajo.
- 5.b Povečati rabo tehnoloških pripomočkov, zlasti informacijsko-komunikacijske tehnologije, za spodbujanje večje vloge žensk.
- 5.c Sprejeti in utrditi tehtne politike in izvršilne predpise za spodbujanje enakosti spolov in večje vloge žensk in deklic na vseh ravneh.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v zmanjševanju nasilja, povzročenega zaradi spola, in v krepitvi enakosti med spoloma v izobraževanju, zaposlovanju in vodenju.

- 5.1 Plačna vrzel med spoloma ([povezava](#))
- 5.2 Vrzel stopnje delovne aktivnosti po spolu ([povezava](#))
- 5.3 Delež sedežev, ki jih v nacionalnem parlamentu zasedajo ženske ([povezava](#))
- 5.4 Delež žensk na vodstvenih položajih ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko študent EF pripomore k enakem plačilu in možnosti napredovanja obeh spolov v gospodarstvu, v podjetjih?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 5:

- <https://www.globalgoals.org/5-gender-equality>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal5>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-5-gender-equality.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-5.-dose%c4%8di-enakost-spolov-ter-krepiti-vlogo-vseh-%c5%beensk-in-deklic>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-05-gender-equality.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/gender-equality>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/gender-ratio>
- <https://ourworldindata.org/economic-inequality-by-gender>

Ostalo:

- <http://stories.undp.org/pineapples-on-the-path-to-sustainability>
- http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/enake_moznosti/zagovornik/diskriminacija/

6.6. Čista voda in sanitarna ureditev

Glavni cilj: Vsem zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve ter poskrbeti za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri

Podcilji:

- 6.1 Do leta 2030 vsem omogočiti enakopraven dostop do čiste in poceni pitne vode.
  - 6.2 Do leta 2030 vsem omogočiti enakopraven dostop do ustrezone sanitarne ureditve in higiene ter odpraviti opravljanje potrebe na prostem, pri čemer je treba ustreznou pozornost nameniti ženskam in deklicam ter ljudem v težkih življenjskih okoliščinah.
  - 6.3 Do leta 2030 izboljšati kakovost vode z zmanjšanjem onesnaževanja, preprečevanjem odmetavanja odpadkov ter omejitvijo izpustov nevarnih kemikalij in drugih snovi, prepolovitvijo deleža neprečiščenih odpadnih voda ter precejšnjim povečanjem recikliranja in varne ponovne uporabe v svetu.
  - 6.4 Do leta 2030 doseči precej bolj gospodarno rabo vode v vseh panogah in zagotoviti trajnostni odjem in oskrbo z vodo kot odgovor na pomanjkanje vode ter občutno zmanjšati število ljudi, ki trpijo zaradi tega.
  - 6.5 Do leta 2030 uvesti celovito gospodarjenje z vodnimi viri na vseh ravneh, tudi s čezmejnim sodelovanjem, kadar je to primerno.
  - 6.6 Do leta 2020 zavarovati in obnoviti ekosisteme, povezane z vodo, tudi gorska območja, gozdove, mokrišča, reke, vodonosnike in jezera.
- 6.a Do leta 2030 okrepliti mednarodno sodelovanje in podporo kreptvi zmogljivosti v državah v razvoju pri dejavnostih in programih v zvezi z vodo in sanitarno ureditvijo, vključno z zbiranjem padavinske vode, razsoljevanjem, gospodarno rabo, čiščenjem odpadne vode, recikliranjem in tehnologijami za ponovno uporabo.
- 6.b Podpirati in povečati sodelovanje lokalnih skupnosti pri boljšem gospodarjenju z vodo in sanitarni komunalni ureditvi.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v prizadevanjih za izboljšanje sanitarnih razmer, za izboljšanje kakovosti vode in za učinkovitejšo rabo vode.

- 6.1 Delež prebivalstva, ki v svojem gospodinjstvu nima osnovne sanitarne opreme (kadi ali prhe, stranišča na izplakovanje) ([povezava](#))
- 6.2 Prebivalstvo priključeno na komunalne čistilne naprave z vsaj sekundarno stopnjo čiščenja ([povezava](#))
- 6.3 Biokemijska potreba po kisiku v rekah ([povezava](#))
- 6.4 Nitrati v podzemni vodi ([povezava](#))
- 6.5 Fosfat v rekah ([povezava](#))
- 6.6 Indeks izkoriščanja vode ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko študent EF prispeva k boljšemu gospodarjenju z vodnimi viri?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 6:

- <https://www.globalgoals.org/6-clean-water-and-sanitation>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal6>
- <http://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-6-clean-water-and-sanitation.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-6.-vsem-zagotoviti-dostop-do-vode-in-sanitarne-ureditve-ter-poskrbeti-za-trajnostno-gospodarjenje-z-vodnimi-viri>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-06-clean-water-and-sanitation.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/water-and-sanitation>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/water-access>
- <https://ourworldindata.org/sanitation>

Ostalo:

- <http://stories.undp.org/waiting-for-rain>
- TedX: How to turn waste water into a goldmine: <https://www.youtube.com/watch?v=a-6YW-7KjvM>

6.7. Cenovno dostopna in čista energija

Glavni cilj: Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije

Podcilji:

- 7.1 Do leta 2030 vsem zagotoviti dostop do zanesljive in sodobne oskrbe z energijo po sprejemljivih cenah.
  - 7.2 Do leta 2030 občutno povečati delež obnovljivih virov energije med energetskimi viri.
  - 7.3 Do leta 2030 podvojiti energetsko učinkovitost na svetovni ravni.
- 7.a Do leta 2030 okrepliti mednarodno sodelovanje ter tako olajšati dostopnost raziskav na področju čiste energije in čiste energetske tehnologije, vključno z obnovljivimi viri energije, energetsko učinkovitostjo ter naprednimi in čistejšimi tehnologijami fosilnih goriv, ter spodbujati naložbe v energetsko infrastrukturo in čiste energetske tehnologije.
- 7.b Do leta 2030 razširiti infrastrukturo in posodobiti tehnologijo za sodobno in trajnostno splošno oskrbo z energijo v državah v razvoju, zlasti najmanj razvitih državah, malih otoških državah v razvoju in neobalnih državah v razvoju, ob upoštevanju njihovih programov podpore.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v zmanjševanju porabe energije, v zagotavljanju trajnostne oskrbe z energijo in v izboljšanju dostopa do cenovno dosegljive energije.

- 7.1 Delež gospodinjstev, ki si ne morejo privoščiti primerno ogrevanega stanovanja ([povezava](#))
- 7.2 Delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije ([povezava](#))
- 7.3 Oskrba z energijo, poraba končne energije ([povezava](#))
- 7.4 Končna poraba energije v gospodinjstvih na prebivalca ([povezava](#))
- 7.5 Energetska odvisnost ([povezava](#))
- 7.6 Energetska produktivnost ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko študent EF s svojim zgledom spodbuja druge k uporabi čiste/trajnostne energije?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 7:

- <https://www.globalgoals.org/7-affordable-and-clean-energy>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal7>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-7-affordable-and-clean-energy.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/energy/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-7.-vsem-zagotoviti-dostop-do-cenovno-sprejemljivih-zanesljivih-trajnostnih-in-sodobnih-virov-energije>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-07-affordable-and-clean-energy.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/energy>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/energy-access>
- <https://ourworldindata.org/energy>
- <https://ourworldindata.org/renewable-energy>

Ostalo:

- <http://stories.undp.org/honduran-women-light-the-way>
- <http://www.thegef.org/topics/gefsgp>

6.8. Dostojno delo in gospodarska rast

Glavni cilj: Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse

Podcilji:

- 8.1 Ohranjati gospodarsko rast na prebivalca v skladu z okoliščinami v posamezni državi in zlasti vsaj sedemodstotno letno rast BDP v najmanj razvitih državah.
  - 8.2 Izboljšati produktivnost gospodarstva z diverzifikacijo, tehnološko prenovo in inovacijami ter s poudarkom na delovno intenzivnih panogah z visoko dodano vrednostjo.
  - 8.3 Spodbujati razvojno naravnane politike v podporo proizvodnih dejavnosti, ustvarjanja dostojnih delovnih mest, podjetništva, ustvarjalnosti in inovativnosti ter ureditev pravnega statusa in rast mikro, malih in srednje velikih podjetij, tudi z dostopom do finančnih storitev.
  - 8.4 Do leta 2030 na svetovni ravni postopno izboljševati učinkovitost rabe virov pri proizvodnji in porabi ter si prizadevati, da gospodarska rast ne bo povzročala degradacije okolja, v skladu z desetletnim okvirom programov trajnostne proizvodnje in porabe, pri čemer naj vodilno vlogo prevzamejo razvite države.
  - 8.5 Do leta 2030 doseči polno in produktivno zaposlenost ter vsem moškim in ženskam, tudi mladim in invalidnim, zagotoviti dostojno delo in enako plačilo za delo enake vrednosti.
  - 8.6 Do leta 2020 občutno zmanjšati delež mladih, ki niso zaposleni ali se ne šolajo ali usposabljam.
  - 8.7 Sprejeti učinkovite takojšnje ukrepe za odpravo prisilnega dela, sodobnega suženjstva in trgovine z ljudmi ter prepoved in izkoreninjenje najhujših oblik dela otrok, tudi novačenja in uporabe otrok vojakov, ter do leta 2025 odpraviti vse oblike dela otrok.
  - 8.8 Varovati pravice delavcev in zagotoviti varno in zanesljivo delovno okolje za vse delavce, tudi delavce migrante, še zlasti pa migrantke, in delavce z negotovo zaposlitvijo.
  - 8.9 Do leta 2030 oblikovati in izvajati politike za razvoj trajnostnega turizma, ki ustvarja delovna mesta ter spodbuja lokalno kulturo in izdelke.
  - 8.10 Okrepiti zmogljivosti domačih finančnih ustanov za spodbujanje in širjenje splošnega dostopa do bančnih, zavarovalnih in finančnih storitev.
- 8.a V okviru pobude pomoći za trgovino povečati podporo državam v razvoju, zlasti najmanj razvitim državam, tudi z razširjenim integriranim okvirom trgovinske tehnične pomoći najmanj razvitim državam.
- 8.b Do leta 2020 izoblikovati in uveljaviti svetovno strategijo za zaposlovanje mladih in izvajati svetovni pakt o zaposlovanju Mednarodne organizacije dela.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v spodbujanju trajnostne gospodarske rasti, v povečevanju zaposlenosti in v zagotavljanju dostojnih delovnih priložnosti.

- 8.1 Realna rast bruto domačega proizvoda na prebivalca ([povezava](#))
- 8.2 Mladi, ki niso niti delovno aktivni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje ([povezava](#))
- 8.3 Stopnja delovne aktivnosti ([povezava](#))
- 8.4 Stopnja dolgotrajne brezposelnosti ([povezava](#))
- 8.5 Neprostovoljne začasne zaposlitve ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko študent EF prispeva k zmanjšanju prekarnega dela? Kaj lahko študent EF prispeva, da se v Sloveniji zagotovi dostojno delo/plačilo za vse delavce?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 8:

- <https://www.globalgoals.org/8-decent-work-and-economic-growth>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal8>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-8-decent-work-and-economic-growth.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/economic-growth/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-8.-spodbujati-trajnostno-vklju%c4%8dujo%c4%8do-in-vzdr%c5%beno-gospodarsko-rast-polno-in-produktivno-zaposlenost-ter-dostojno-delozavse>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/economic-growth>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/economic-growth>
- <https://ourworldindata.org/child-labor>
- <https://ourworldindata.org/female-labor-supply>
- <https://ourworldindata.org/global-economic-inequality>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-08-decent-work-and-economic-growth.html>

Ostalo:

- <http://stories.undp.org/empowering-women-in-agriculture>
- <https://www.climateinteractive.org/tools/world-climate-simulation/>

6.9. Industrija, inovacije in infrastruktura

Glavni cilj: Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije

Podcilji:

- 9.1 Vzpostaviti kakovostno, zanesljivo, vzdržno in vzdržljivo infrastrukturo, tudi regionalno in čezmejno, ki bo prispevala h gospodarskemu razvoju in blaginji ter bo za vse cenovno sprejemljiva in enakopravno dostopna.
- 9.2 Spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter do leta 2030 v skladu z okoliščinami v posamezni državi občutno povečati delež zaposlenih v industriji in njen delež v bruto domačem proizvodu ter ga v najmanj razvitih državah podvojiti.
- 9.3 Povečati dostop do finančnih storitev in ugodnih posojil za mala industrijska in druga podjetja zlasti iz držav v razvoju ter jih dejavneje vključevati v vrednostne verige in na trge.
- 9.4 Do leta 2030 nadgraditi infrastrukturo in obstoječo industrijo prilagoditi tako, da bosta trajnostni, z učinkovitejšo rabo virov ter pospešenim uvajanjem čistih in okoljsko neoporečnih tehnologij in proizvodnih postopkov, pri čemer morajo vse države sprejeti ukrepe v skladu s svojimi zmožnostmi
- 9.5 Okrepiti znanstvene raziskave, izboljšati tehnološke zmogljivosti industrijskih panog v vseh državah, zlasti državah v razvoju, ter do leta 2030 spodbuditi inovacije in občutno povečati število zaposlenih v raziskavah in razvoju na milijon prebivalcev ter javno in zasebno porabo v ta namen.
- 9.a Omogočiti vzpostavitev vzdržne in vzdržljive infrastrukture v državah v razvoju z večjo finančno, tehnološko in tehnično podporo afriškim državam, najmanj razvitim državam, ne-obalnim državam v razvoju in malim otoškim državam v razvoju.
- 9.b Podpirati domači tehnološki razvoj, raziskave in inovacije v državah v razvoju, med drugim z zagotavljanjem ugodnega okolja za diverzifikacijo industrije in ustvarjanje dodane vrednosti proizvodov.
- 9.c Občutno povečati dostopnost informacijske in komunikacijske tehnologije ter si prizadevati za splošen in cenovno ugoden dostop do interneta v najmanj razvitih državah do leta 2020.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v krepitevi raziskav in razvoja ter inovacij in v spodbujanju trajnostnega prometa.

- 9.1 Delež bruto domačih izdatkov za raziskave in razvoj v bruto domačem proizvodu ([povezava](#))
- 9.2 Delovno aktivni v visoko in srednje visoko tehnoloških proizvodnih sektorjih in v na znanju temelječih storitvenih sektorjih ([povezava](#))
- 9.3 Skupno število oseb v raziskovalno-razvojni dejavnosti ([povezava](#))
- 9.4 Prijave patentov na Evropski patentni urad ([povezava](#))
- 9.5 Delež javnega potniškega prevoza v skupnem kopenskem potniškem prevozu ([povezava](#))
- 9.6 Delež železniškega blagovnega prevoza v skupnem kopenskem blagovnem prevozu ([povezava](#))
- 9.7 Delež obsega prometa osebnih avtomobilov po vrsti pogona in goriva ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako vključiti mlade v pospeševanje inovacij? Kako naj EF podpre mlade z inovativnimi podjetniškimi idejami?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 9:

- <https://www.globalgoals.org/9-industry-innovation-and-infrastructure>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal9>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-9-industry-innovation-and-infrastructure.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/infrastructure-industrialization/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-9.-zgraditi-vzdr%c5%beljivo-infrastrukturo-spodbujati-vklju%c4%8dujo%c4%8do-in-trajnostno-industrializacijo-ter-pospe%c5%a1evati-inovacije>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/infrastructure-industrialization>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/technological-progress>
- <https://ourworldindata.org/social-networks-innovation-and-productivity>
- <https://ourworldindata.org/urbanization>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-09-industry-innovation-and-infrastructure.html>

6.10. Zmanjšanje neenakosti

Glavni cilj: Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi.

Podcilji:

- 10.1 Do leta 2030 postopno povečati rast dohodka najrevnejših 40 odstotkov prebivalstva in jo ohraniti nad državnim povprečjem.
- 10.2 Do leta 2030 zagotoviti večjo vlogo vseh ljudi ter spodbujati njihovo vključevanje v družbeno, gospodarsko in politično življenje, ne glede na starost, spol, invalidnost, raso, narodnost, poreklo, vero ali ekonomski ali drug status.
- 10.3 Zagotoviti enake možnosti in zmanjšati dejansko neenakost, tudi z odpravo diskriminatornih zakonov, politik in ravnanja, ter spodbujanjem ustrezne zakonodaje, politike in ukrepov.
- 10.4 S sprejemanjem politik, zlasti proračunskih, plačnih in politik socialne varnosti, postopoma doseči večjo enakopravnost.
- 10.5 Izboljšati ureditev in nadzor svetovnih finančnih trgov in ustanov ter okrepiti izvajanje ustreznih predpisov.
- 10.6 Zagotoviti večjo zastopanost in vlogo držav v razvoju pri odločanju v mednarodnih ekonomskih in finančnih ustanovah za njihovo večjo učinkovitost, zanesljivost, odgovornost in verodostojnost.
- 10.7 Omogočiti urejene, varne, zakonite in odgovorne migracije ter mobilnost ljudi, tudi z izvajanjem načrtovanih in dobro upravljenih migracijskih politik.
  - 10.a. Uresničevati načelo posebne in drugačne obravnave za države v razvoju, zlasti najmanj razvite države, v skladu s sporazumi Svetovne trgovinske organizacije.
  - 10.b. Spodbujati uradno razvojno pomoč in finančne tokove, tudi neposredne tuje naložbe, v države, ki najbolj potrebujejo pomoč, zlasti najmanj razvite države, afriške države, male otoške države in neobalne države v razvoju v skladu z njihovimi nacionalnimi programi in načrti
  - 10.c. Do leta 2030 zmanjšati transakcijske stroške nakazil migrantov na manj kot tri odstotke in odpraviti transakcijske poti, pri katerih stroški presegajo pet odstotkov.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v zmanjševanju neenakosti med državami in v državah ter napredek v spodbujanju varnih migracij in socialnega vključevanja.

- 10.1 Bruto domači proizvod na prebivalca v standardih kupne moči ([povezava](#))
- 10.2 Prilagojeni bruto razpoložljivi dohodek gospodinjstev na prebivalca v standardih kupne moči ([povezava](#))
- 10.3 Relativna vrzel tveganja revščine ([povezava](#))
- 10.4 Ginijev količnik ekvivalentnega razpoložljivega dohodka ([povezava](#))
- 10.5 Delež skupnega razpoložljivega dohodka v spodnjih 4 decilih (dohodek na ekvivalentnega odraslega člana gospodinjstva) ([povezava](#))
- 10.6 Število prošenj za azil (skupaj in ugodene) ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kaj lahko kot študent EF naredim pri vključevanju manjšin v vsakdanje življenje? Kako lahko kot študent EF pomagam beguncem/tujim študentom pri vključevanju v slovensko okolje?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 10:

- <https://www.globalgoals.org/10-reduced-inequalities>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal10>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-10-reduced-inequalities.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/inequality/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-10.-zmanj%a1ati-neenakosti-znotraj-dr%c5%beav-in-med-njimi>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-10-reduced-inequalities.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/inequality>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/global-inequality-of-opportunity>
- <https://ourworldindata.org/health-inequality>
- <https://ourworldindata.org/educational-mobility-inequality>
- <https://ourworldindata.org/global-economic-inequality>

Ostalo:

- <http://stories.undp.org/something-to-celebrate>
- http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/

6.11. Trajnostna mesta in skupnosti

Glavni cilj: Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja.

Podcilji:

- 11.1 Do leta 2030 vsem zagotoviti dostop do ustreznega, varnega in cenovno sprejemljivega prebivališča in osnovnih storitev ter komunalno urediti siromašne mestne četrti.
  - 11.2 Do leta 2030 vsem omogočiti uporabo varnega, cenovno sprejemljivega, dostopnega in trajnostnega prevoza ter izboljšati prometno varnost, zlasti z boljšimi možnostmi javnega prevoza, s posebnim poudarkom na potrebah ljudi v težkih življenjskih okolišinah, žensk, otrok, invalidov in starejših.
  - 11.3 Do leta 2030 pospešiti odprto in trajnostno urbanizacijo ter možnost vključuječega, celostnega in trajnostnega načrtovanja in upravljanja naselij v vseh državah.
  - 11.4 Okrepiti prizadevanja za varstvo in ohranjanje svetovne kulturne in naravne dediščine.
  - 11.5 Do leta 2030 občutno zmanjšati število umrlih in prizadetih ter neposredne gospodarske izgube na ravni svetovnega BDP zaradi naravnih in drugih nesreč, tudi v povezavi z vodo, pri čemer je treba zlasti poskrbeti za varnost revnih in ljudi, ki živijo v težkih razmerah.
  - 11.6 Do leta 2030 zmanjšati škodljive okoljske vplive mest na osebo, s posebnim poudarkom na kakovosti zraka in ustreznem ravnanju s komunalnimi in drugimi odpadki.
  - 11.7 Do leta 2030 zagotoviti splošen dostop do varnih, odprtih in dostopnih zelenih in javnih površin, zlasti za ženske in otroke, starejše in invalide.
- 11.a Spodbujati pozitivne gospodarske, družbene in okoljske povezave medmestnimi, primestnimi in podeželskimi območji z ustreznim državnim in regionalnim razvojnimi načrtovanjem.
  - 11.b Do leta 2020 občutno povečati število mest in naselij, ki sprejemajo in izvajajo celostne politike in načrte za vključevanje, učinkovito rabo virov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter varnost pred nesrečami, hkrati pa se posvečati celostnemu obvladovanju tveganja naravnih nesreč na vseh ravneh v skladu s Sendajskim okvirom za zmanjšanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030.
  - 11.c Pomagati najmanj razvitim državam pri gradnji trajnostnih in vzdržljivih stavb iz lokalnih materialov, tudi s finančno in tehnično podporo.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v bogatitvi kakovosti življenja v mestih in skupnostih, napredek v spodbujanju trajnostnega prometa in v blaženju škodljivih vplivov na okolje.

- 11.1 Stopnja prenaseljenosti glede na stopnjo urbanizacije ([povezava](#))
- 11.2 Umrli zaradi posledic transportnih nezgod ([povezava](#))
- 11.3 Izpostavljenost urbanega prebivalstva onesnaženju zraka s trdnimi delci ([povezava](#))
- 11.4 Delež gospodinjstev, ki imajo težave s hrupom ([povezava](#))
- 11.5 Stopnja recikliranja komunalnih odpadkov ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kakšna bi bila vaša vizija trajnostno naravnega EF kampusa?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 11:

- <https://www.globalgoals.org/11-sustainable-cities-and-communities>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal11>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-11-sustainable-cities-and-communities.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-11.-poskrbeti-za-odprta-varna-vzdr%C5%beljiva-in-trajnostna-mesta-in-naselja>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-11-sustainable-cities-and-communities.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/cities>

Our world in data: <https://ourworldindata.org/urbanization>

Ostalo:

- <http://stories.undp.org/after-a-cyclone-a-stronger-home-and-future>
- http://www.gis.si/egw/GSS_T04_P07/index.html

6.12. Odgovorna poraba in proizvodnja

Glavni cilj: Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe.

Podcilji:

- 12.1 Izvajati desetletni okvir programov trajnostne proizvodnje in porabe, pri čemer morajo vse države sprejeti ukrepe in razvite države prevzeti vodilno vlogo, ob upoštevanju razvoja in možnosti držav v razvoju.
  - 12.2 Do leta 2030 doseči trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in njihovo učinkovito rabo.
  - 12.3 Do leta 2030 na svetovni ravni prepoloviti količino zavržene hrane na prebivalca v prodaji na drobno in pri potrošnikih ter zmanjšati izgube hrane vzdolž proizvodne in dobavne verige, skupaj z izgubami po spravilu pridelka.
  - 12.4 Do leta 2020 zagotoviti ustrezno ravnjanje s kemikalijami in vsemi odpadnimi snovmi v celotnem življenjskem ciklu v skladu z dogovorjenimi mednarodnimi okviri ter občutno zmanjšati njihovo sproščanje v zrak, vodo in tla, da se čim bolj zmanjšajo njihovi škodljivi vplivi na zdravje ljudi in okolje.
  - 12.5 Do leta 2030 občutno zmanjšati količino odpadkov s preventivnimi ukrepi, zmanjševanjem porabe, recikliranjem in ponovno uporabo.
  - 12.6 Podjetja, zlasti velika in mednarodna podjetja, spodbujati, naj uvedejo trajnostne pristope in v poročanje vključijo informacije o trajnosti.
  - 12.7 Spodbujati trajnostno javno naročanje v skladu z državnimi politikami in prednostnimi usmeritvami.
  - 12.8 Do leta 2030 zagotoviti, da bodo ljudje povsod po svetu ustrezno seznanjeni in ozaveščeni za trajnostni razvoj in sonaraven način življenja.
- 12.a Podpirati države v razvoju pri krepitevi znanstvenih in tehnoloških zmogljivosti za prehod na bolj trajnostno proizvodnjo in porabo.
  - 12.b Oblikovati in uporabljati mehanizme spremeljanja vplivov trajnostnega razvoja za razvoj trajnostnega turizma, ki ustvarja delovna mesta ter spodbuja lokalno kulturo in izdelke.
  - 12.c Omejiti neučinkovite subvencije za fosilna goriva, ki prispevajo k razsipni porabi, tako da se prepreči izkriviljanje trga v skladu z razmerami v posamezni državi, tudi s prestrukturiranjem obdavčenja in postopno odpravo škodljivih subvencij ob upoštevanju njihovega vpliva na okolje, pri čemer je treba izhajati iz konkretnih potreb in razmer v državah v razvoju ter čim bolj zmanjšati škodljive posledice za njihov razvoj in zaščititi revne in prizadete skupnosti.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredok v ločevanju okoljskih vplivov od gospodarske rasti, napredok v zmanjševanju porabe energije in napredok v reševanju problema nastajanja odpadkov in v ravnanju z njimi.

- 12.1 Nastajanje odpadkov brez mineralnih odpadkov ([povezava](#))
- 12.2 Stopnja recikliranja in odlaganja odpadkov brez mineralnih odpadkov ([povezava](#))
- 12.3 Snovna produktivnost ([povezava](#))
- 12.4 Povprečni izpusti CO₂ na kilometr pri novih osebnih avtomobilih ([povezava](#))
- 12.5 Obseg blagovnega prevoza glede na bruto domači proizvod ([povezava](#))
- 12.6 Nastajanje odpadne hrane ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko kot študent EF živim in nakupujem bolj trajnostno? Kako lahko spodbudim trajnostno obnašanje pri ostalih?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 12:

- <https://www.globalgoals.org/12-responsible-consumption-and-production>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal12>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-12-responsible-consumption-and-production.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-12.-zagotoviti-trajnostne-na%c4%8dine-proizvodnje-in-porabe>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/sustainable-consumption-production>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-12-responsible-consumption-andproduction.html>

Ostalo:

- <https://stories.undp.org/people-and-the-sea-finding-a-sustainable-balance>
-
- <https://www.theguardian.com/environment/2008/mar/12/ethicalliving.lifeandhealth>
- <http://fairtradecanada.tumblr.com/post/31749965705/gerardos-harrowing-journey>
- <http://www.humanitas.si/?subpageid=27>

6.13. Podnebni ukrepi

Glavni cilj: Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam.

Podcilji:

- 13.1 V vseh državah krepiti pripravljenost na nevarnosti in naravne nesreče, ki so posledica podnebnih sprememb, ter sposobnost prilagajanja nanje.
  - 13.2 Vključiti ukrepe za boj proti podnebnim spremembam v politike, strategije in načrte na državni ravni.
  - 13.3 Izboljšati izobraževanje, ozaveščanje ter človeške in institucionalne zmogljivosti za blažitev podnebnih sprememb, prilaganje, omejevanje posledic in zgodnje opozarjanje.
- 13.a Izvajati zavezo razvitih držav pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembah podnebja, da do leta 2020 iz vseh virov skupaj zberejo 100 milijard ameriških dolarjev letno za potrebe držav v razvoju na področju izvajanja konkretnih blažilnih ukrepov in zagotavljanja preglednosti pri izvajanju ter za celovito delovanje zelenega podnebnega sklada z njegovo čimprejšnjo kapitalizacijo.
  - 13.b Spodbujati mehanizme za povečanje zmogljivosti za učinkovito načrtovanje in upravljanje v povezavi s podnebnimi spremembami v najmanj razvitih državah in malih otoških državah v razvoju, tudi s poudarkom na ženskah, mladih ter lokalnih in zapostavljenih skupnostih.

* Ob priznavanju, da je najpomembnejši mednarodni medvladni okvir za pogajanja o skupnem odzivu na podnebne spremembe Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembah podnebja.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredok v blaženju učinkov podnebnih sprememb, v zmanjševanju vplivov na podnebje in v uveljavljanju podnebnih pobud.

- 13.1 Emisije toplogrednih plinov ([povezava](#))
- 13.2 Emisijska intenzivnost pri porabi energije ([povezava](#))
- 13.3 Financiranje projektov in izvajanje aktivnosti za blaženje in/ali prilaganje na podnebne spremembe v partnerskih državah v razvoju ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko študent EF prispeva k nižjemu ogljičnemu odtisu? Kako lahko študent EF opozarja na posledice podnebnih sprememb v Sloveniji?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 13:

- <https://www.globalgoals.org/13-climate-action>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal13>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-13-climate-action.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/climate-change/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-13.-sprejeti-nujne-ukrepe-za-boj-proti-podnebnim-spremembam-in-njihovim-posledicam>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-13-climate-action.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/climate-change>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/air-pollution>
- <https://ourworldindata.org/co2-and-other-greenhouse-gas-emissions>
- <https://ourworldindata.org/land-use>
- <https://ourworldindata.org/ozone-layer>

EU climate action and the European Green Deal:

- https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action_en
- https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- https://ec.europa.eu/info/departments/climate-action_en

Ostalo:

- <https://news.un.org/en/story/2020/07/1069151>
- <http://stories.undp.org/supporting-malis-women-to-adapt-to-climate-change>
- http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/
- <https://www.climateinteractive.org/tools/world-climate-simulation/>

6.14. Življenje v vodi

Glavni cilj: Ohranjati in trajnostno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj.

Podcilji:

- 14.1 Do leta 2025 preprečiti in občutno zmanjšati vsakovrstno onesnaževanje morja, zlasti zaradi dejavnosti na kopnem, tudi morske naplavine in onesnaževanje s hranili.
  - 14.2 Do leta 2020 trajnostno upravljati morske in kopenske ekosisteme ter jih varovati, tudi s krepitvijo njihove odpornosti, da se preprečijo večje škodljive posledice, in sprejeti ukrepe za njihovo obnovo ter za zdrave in produktivne oceane.
  - 14.3 Omejiti in obravnavati posledice zakisljevanja morja, tudi z okrepljenim znanstvenim sodelovanjem na vseh ravneh.
  - 14.4 Do leta 2020 učinkovito urediti izlov ter odpraviti prelov, nezakonit, neprijavljen in zakonsko neurejen ribolov ter načine ribolova, ki škodujejo morskemu okolju, ter uvesti znanstveno utemeljene načrte upravljanja za čimprejšnjo obnovo staležev rib vsaj na raven, ki omogoča največjo dovoljeno raven biološkega izkoriščanja v skladu z njihovimi biološkimi značilnostmi.
  - 14.5 Do leta 2020 ohraniti vsaj deset odstotkov obalnih in morskih območij v skladu z notranjim in mednarodnim pravom, in sicer na temelju najnovejših znanstvenih spoznanj.
  - 14.6 Do leta 2020 prepovedati ribiške subvencije, ki prispevajo k presežnim zmogljivostim in prelovu, odpraviti subvencije, ki prispevajo k nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu, ter ne uvajati novih, ob zavedanju, da bi morala biti ustrezna in učinkovita posebna in drugačna obravnavna za države v razvoju in najmanj razvite države sestavni del pogajanj Svetovne trgovinske organizacije o ribiških subvencijah.
  - 14.7 Do leta 2030 povečati gospodarske koristi od trajnostne rabe morskih virov za male otoške države v razvoju in najmanj razvite države, tudi s trajnostnim upravljanjem ribištva, ribogojstva in turizma.
- 14.a Pridobivati nova znanstvena spoznanja, razviti raziskovalne zmogljivosti in skladno z merili in smernicami za prenos morske tehnologije Medvladne oceanografske komisije prenašati morske tehnologije za izboljšanje zdravja oceanov in večji prispevek morske biotske raznovrstnosti k razvoju držav v razvoju, zlasti malih otoških držav v razvoju in najmanj razvitih držav.
  - 14.b Malim priobalnim ribičem zagotoviti dostop do morskih virov in trgov.
  - 14.c Izboljšati ohranjanje in trajnostno rabo oceanov in njihovih virov z uveljavljanjem mednarodnega prava, kakor je zapisano v konvenciji Združenih narodov o pomorskom mednarodnem pravu, ki je pravni okvir za ohranjanje in trajnostno rabo oceanov in njihovih virov, kakor opozarja točka 158 dokumenta Prihodnost, kakršno si želimo.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v prizadevanjih za zaščito morij, napredek v spodbujanju trajnostnega ribištva in napredek v prizadevanjih, da oceani ostanejo zdravi.

- 14.1 Delež kopalnih voda odlične kakovosti ([povezava](#))
- 14.2 Površina morskih območij, določenih v okviru Nature 2000 ([povezava](#))
- 14.3 Morski gospodarski ribolov ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kaj lahko kot študent EF naredim za zmanjšanje prekomernega ribolova? Kaj lahko kot študent EF naredim za ohranitev življenja v vodi?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 14:

- <https://www.globalgoals.org/14-life-below-water>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal14>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-14-life-below-water.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/oceans/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-14.-ohranjati-in-vzdr%c5%beno-uporabljati-oceane-morja-in-morske-vire-za-trajnostni-razvoj>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-14-life-below-water.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/oceans>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/seafood-production>
- <https://ourworldindata.org/oil-spills>
- <https://ourworldindata.org/plastic-pollution>

Ostalo:

- http://www.biotskaraznovrstnost.si/biotska_raznovrstnost.html
- <https://stories.undp.org/people-and-the-sea-finding-a-sustainable-balance>

6.15. Življenje na kopnem

Glavni cilj: Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, boriti se proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč in obrniti ta pojav ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti.

Podcilji:

- 15.1 Do leta 2020 poskrbeti za ohranjanje, obnovo in trajnostno rabo kopenskih in sladkovodnih ekosistemov ter njihovih storitev, zlasti gozdov, mokrišč, gorskih in sušnih območij, v skladu z obveznostmi po mednarodnih sporazumih.
  - 15.2 Do leta 2020 spodbuditi trajnostno gospodarjenje z vsemi vrstami gozdov, ustaviti krčenje gozdov, obnoviti degradirane gozdove ter bistveno povečati pogozdovanje in obnovo gozdov na svetovni ravni.
  - 15.3 Do leta 2030 boriti se proti širjenju puščav, obnoviti degradirana zemljišča in tla, tudi zemljišča, prizadeta zaradi širjenja puščav, suše in poplav, ter si prizadevati za svet brez degradacije tal.
  - 15.4 Do leta 2030 poskrbeti za ohranitev gorskih ekosistemov in njihove biotske raznovrstnosti ter s tem povečati njihove koristi, ki so nujne za trajnostni razvoj.
  - 15.5 Z nujnimi in odločnimi ukrepi zmanjšati degradacijo naravnih habitatov, preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti in do leta 2020 zavarovati ogrožene vrste ter preprečiti njihovo izumrtje.
  - 15.5 Spodbujati pošteno in pravično delitev koristi od uporabe genskih virov ter ustrezni dostop do njih v skladu z mednarodnimi dogovori.
  - 15.6 Sprejeti nujne ukrepe za odpravo divjega lova in trgovine z zaščitenimi živalskimi in rastlinskimi vrstami ter obravnavati ponudbo in povpraševanje po nezakonitih izdelkih iz njih.
  - 15.7 Do leta 2020 uvesti ukrepe za preprečitev vnosa invazivnih tujerodnih vrst in občutno zmanjšanje njihovega vpliva na kopenske in vodne ekosisteme ter za nadzor ali izkoreninjenje njihovih prednostnih vrst.
  - 15.8 Do leta 2020 vključiti vrednote o ekosistemih in biotski raznovrstnosti v postopke načrtovanja in razvoja, strategije za zmanjšanje revščine in računovodenje na državni in lokalni ravni.
- 15.a Pridobiti in občutno povečati finančna sredstva iz vseh virov za ohranjanje in trajnostno rabo biotske raznovrstnosti in ekosistemov.
- 15.b Pridobiti precejšnja sredstva iz vseh virov na vseh ravneh za financiranje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in primerne spodbude državam v razvoju za takšno gospodarjenje, tudi za ohranjanje in obnovo gozdov.
- 15.c Na svetovni ravni dodatno podpreti prizadevanja za boj proti divjemu lovju in nezakoniti trgovini z zaščitenimi vrstami, tudi s povečanjem sposobnosti lokalnih skupnosti za trajnostno preživljvanje.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v izboljševanju stanja ekosistemov, v zmanjševanju degradacije tal in v ohranjanju biotske raznovrstnosti.

- 15.1 Delež gozda v skupni površini države ([povezava](#))
- 15.2 Indeks ptic kmetijske krajine ([povezava](#))
- 15.3 Površina kopenskih območij, določenih v okviru Nature 2000 ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kaj lahko kot študent EF naredim za ohranjanje življenjskega prostora ogroženih živali v Sloveniji/Svetu?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 15:

- <https://www.globalgoals.org/15-life-on-land>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal15>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-15-life-on-land.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-15.-varovati-in-obnoviti-kopenske-ekosisteme-ter-spodbujati-njihovo-trajnostno-rabo-trajnostno-gospodariti-z-gozdovi-boriti-se-proti-%c5%a1irjenju-pu%c5%a1c4%8dav-prepre%c4%8diti-degradacijo-zemlji%c5%a1c4%8d-in-obrniti-ta-pojav-ter-prepre%c4%8diti-izgubo-biotske-raznovrstnosti>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-15-life-on-land.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/biodiversity>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/forests>
- <https://ourworldindata.org/environmental-impacts-of-food>

Ostalo:

- <http://stories.undp.org/another-kind-of-gold-mine>
- http://www.slovenia.info/?ps_zelene_definicije=2550&lng=1

6.16. Mir, pravičnost in močne institucije

Glavni cilj: Spodbujati miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh.

Podcilji:

- 16.1 Povsod občutno zmanjšati pogostnost vseh oblik nasilja in s tem povezanih primerov smrti.
  - 16.2 Izkoreniniti zlorabo in izkoriščanje otrok, trgovino z njimi, vse vrste nasilja nad otroki in njihovo mučenje.
  - 16.3 Spodbujati spoštovanje načel pravne države na državni in mednarodni ravni ter poskrbeti za enakopraven dostop do pravnega varstva.
  - 16.4 Do leta 2030 občutno omejiti nezakonite finančne tokove in trgovino z orožjem, povečati zaseg in vračilo ukradenega premoženja ter se boriti proti vsem oblikam organiziranega kriminala.
  - 16.5 Občutno omejiti vse oblike korupcije in podkupovanja.
  - 16.6 Razviti učinkovite, odgovorne in pregledne ustanove na vseh ravneh.
  - 16.7 Poskrbeti za odzivno in odprto odločanje vseh ljudi prek njihovih predstavnikov na vseh ravneh.
  - 16.8 Razširiti in okrepliti sodelovanje držav v razvoju v institucijah svetovnega upravljanja.
  - 16.9 Do leta 2030 vsem urediti osebni pravni status, tudi z vpisom rojstev v matični register.
  - 16.10 Zagotoviti dostop javnosti do informacij in varovati temeljne svoboščine v skladu z notranjo zakonodajo in mednarodnimi sporazumi.
- 16.a Tudi z mednarodnim sodelovanjem okrepliti zmogljivosti ustreznih državnih ustanov za preprečevanje nasilja in boj proti terorizmu in kriminalu na vseh ravneh, zlasti v državah v razvoju.
- 16.b Spodbujati in izvajati ne-diskriminacijske zakone in politike za trajnostni razvoj

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v zagotavljanju miru in osebne varnosti, v uveljavljanju pravice do pravnega varstva in napredek v krepitvi zaupanja v ustanove EU.

- 16.1 Umrljivost zaradi napadov ([povezava](#))
- 16.2 Delež gospodinjstev, ki imajo v svojem okolišu težave s kriminalom, nasiljem ali vandalizmom ([povezava](#))
- 16.3 Skupni izdatki države za sodišča ([povezava](#))
- 16.4 Indeks zaznavanja korupcije ([povezava](#))
- 16.5 Zaznana neodvisnost pravosodnega sistema ([povezava](#))
- 16.6 Stopnja zaupanja državljanov v institucije EU ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

Kako lahko kot študent EF preprečim nasilje nad otroci in mladostniki? Kako ravnati ko zaznam koruptivno dejanje?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 16:

- <https://www.globalgoals.org/16-peace-justice-and-strong-institutions>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal16>
- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-16-peace-justice-and-strong-institutions.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-16.-spodbujati-miroljubne-in-vklju%C4%8dujo%C4%8de-dru%C5%bebe-za-trajnostni-razvoj-vsem-omogo%C4%8diti-dostop-do-pravnega-varstva-ter-oblikovati-u%C4%8dinkovite-odgovorne-in-odprte-ustanove-na-vseh-ravneh>

Priročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-16-peace-justice-and-strong-institutions.html>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/peace-justice>

Our world in data:

- <https://ourworldindata.org/human-rights>
- <https://ourworldindata.org/democracy>
- <https://ourworldindata.org/war-and-peace>

Ostalo:

- <http://www.un.org/en/peacekeeping/operations/success.shtml>
- http://www.un.org/en/peacekeeping/publications/yir/2005/PDFs/major_pk_operations.pdf
- http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska_dela_1/pdfs/mb11_gruden-eva.pdf
- <http://www.unaslovenia.org/ozn/organi>

6.17. Partnerstva za doseganje ciljev

Glavni cilji: Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj.

Podcilji:

FINANCIRANJE

- 17.1 Pridobiti več domačih sredstev za razvoj tudi z izboljšanjem državnih zmogljivosti pri pobiranju davkov in drugih prihodkov, tudi z mednarodno podporo državam v razvoju.
- 17.2 Poskrbeti, da bodo razvite države v celoti izpolnjevale zaveze glede uradne razvojne pomoči, med drugim zavezo mnogih razvitih držav doseči cilj 0,7 odstotka BND za uradno razvojno pomoč državam v razvoju in od 0,15 do 0,20 odstotka BND za uradno razvojno pomoč najmanj razvitim državam; donatorske države spodbujati, naj si določijo cilj najmanj 0,20 odstotka BND za uradno razvojno pomoč najmanj razvitim državam.
- 17.3 Pridobiti dodatna finančna sredstva iz različnih virov za države v razvoju.
- 17.4 Državam v razvoju pomagati pri doseganju dolgoročne vzdržnosti dolga z usklajenimi politikami za lažje financiranje, odpis ali prestrukturiranje dolga ter rešiti problem zunanjega dolga zelo zadolženih revnih držav za zmanjšanje njihove prezadolženosti.
- 17.5 Sprejeti in izvajati programe spodbujanja naložb za najmanj razvite države.

TEHNOLOGIJA

- 17.6 Izboljšati sodelovanje sever-jug, jug-jug ter tritransko regionalno in mednarodno sodelovanje v znanosti, tehnologiji in inovacijah in dostop do njih ter okrepiti izmenjavo znanja na dogovoren način, tudi z izboljšanim usklajevanjem obstoječih mehanizmov zlasti na ravni OZN in v okviru svetovnega mehanizma za podporo tehnologiji.
- 17.7 Spodbujati razvoj, prenos in razširjanje okoljsko neoporečnih tehnologij v državah v razvoju pod ugodnimi pogoji, tudi bolj ugodno obravnavo, v skladu z dogovori.
- 17.8 Do leta 2017 v celoti vzpostaviti delovanje tehnološke banke in mehanizma za krepitev zmogljivosti najmanj razvitih držav na področju znanosti, tehnologije in inovacij ter povečati rabo tehnoloških pripomočkov, zlasti informacijsko-komunikacijske tehnologije.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI

- 17.9 Povečati mednarodno podporo učinkoviti in usmerjeni krepitvi zmogljivosti v državah v razvoju v podporo državnim načrtom za izvajanje vseh ciljev trajnostnega razvoja, tudi prek sodelovanja sever-jug, jug-jug in tritranskega sodelovanja.

TRGOVINA

- 17.10 Spodbujati vsesplošen, urejen, odprt, ne-diskriminatoren in enakopraven trgovinski sistem v okviru Svetovne trgovinske organizacije, tudi z zaključkom pogajanj v okviru razvojne agende iz Dohe.
- 17.11 Občutno povečati izvoz iz držav v razvoju ter predvsem do leta 2020 podvojiti delež najmanj razvitih držav v svetovnem izvozu.
- 17.12 Poskrbeti za pravočasno trajno uveljavitev dostopa do trga brez carin in kvot za vse najmanj razvite države v skladu s sklepi Svetovne trgovinske organizacije ter pri tem zagotavljati, da bodo

preferencialna pravila o poreklu za uvoz iz najmanj razvitih držav pregledna in preprosta ter bodo omogočala lažji dostop do trga.

SISTEMSKA VPRAŠANJA

SKLADNOST POLITIK IN INSTITUCIONALNE RAVNI

- 17.13 Izboljšati svetovno makroekonomsko stabilnost, tudi z usklajevanjem in skladnostjo politik.
- 17.14 Povečati skladnost politik za trajnostni razvoj.
- 17.15 Pri oblikovanju in izvajanju politik za odpravo revščine in trajnostni razvoj spoštovati pravico do odločanja in pristojnosti posamezne države.

VEČSTRANSKA PARTNERSTVA

- 17.16 Okrepiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj in ga dopolniti z večtranskimi partnerstvi, ki pridobivajo in izmenjavajo znanje, izkušnje, tehnologijo in finančna sredstva v podporo doseganju ciljev trajnostnega razvoja v vseh državah, zlasti v državah v razvoju.
- 17.17 Spodbujati in pospeševati učinkovita javna in javno-zasebna partnerstva ter partnerstva s civilno družbo na podlagi izkušenj in strategij za njihovo financiranje.

PODATKI, SPREMLJANJE IN ODGOVORNOST

- 17.18 Do leta 2020 povečati podporo krepitevi zmogljivosti v državah v razvoju, skupaj z najmanj razvitim državami in malimi otoškimi državami v razvoju, da bi se občutno izboljšala dostopnost kakovostnih in zanesljivih najnovejših podatkov, razčlenjenih glede na prihodke, spol, starost, raso, narodnost, migracijski status, invalidnost, geografsko lego ali druge ustrezne značilnosti za posamezno državo.
- 17.19 Do leta 2030 na podlagi obstoječih pobud izoblikovati kazalnike napredka na področju trajnostnega razvoja, ki dopolnjujejo bruto domači proizvod, in podpirati krepitev statističnih zmogljivosti v državah v razvoju.

Kazalniki SDG EU:

V EU kazalniki spremljajo in merijo predvsem napredek v utrjevanju svetovnega partnerstva in v izboljševanju finančnega upravljanja v EU.

- 17.1 Uradna razvojna pomoč kot delež bruto nacionalnega dohodka ([povezava](#))
- 17.2 Financiranje držav v razvoju ([povezava](#))
- 17.3 Uvoz iz držav v razvoju ([povezava](#))
- 17.4 Bruto dolg sektorja država ([povezava](#))
- 17.5 Delež okoljskih davkov in davkov na delo v skupnih davčnih prihodkih ([povezava](#))

Problem na podlagi katerega se bodo izvajale aktivnosti na 2. srečanju (probleme se lahko še dodela ali prilagodi):

S katero nevladno organizacijo naj se EF poveže za izvajanje SDG-jev in zakaj? Na kakšen način lahko EF prispeva k globalnemu doseganju SDG-jev?

Uradne strani združenih narodov povezane s SDG-jem 17:

- <https://www.globalgoals.org/17-partnerships-for-the-goals>
- <https://sdgs.un.org/goals/goal17>

- <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-17-partnerships-for-the-goals.html>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>

SURS: <https://www.stat.si/Pages/cilji/cilj-17.-okrepiti-na%C4%8dine-in-sredstva-za-izvajanje-ciljev-ter-o%C5%beiviti-globalno-partnerstvo-za-trajnostni-razvoj>

Piročnik Skupaj močnejši: <http://www.skupaj-mocnejsi.si/poglavlje/cilji-trajnostnega-razvoja/>

SDG tracker: <https://sdg-tracker.org/global-partnerships>

The world bank: <http://datatopics.worldbank.org/sdgatlas/SDG-17-partnership-for-global-development.html>

Ostalo:

<http://worldslargestlesson.globalgoals.org/>